

a görcsös, nehezebben feldolgozható törzsdarabok s a fakoronák szanaszét hevernek, s ha csak úgy megközelítő számítást csinál, rájön, hogy legalább is háromszor annyi fája odaveszett, mint a miből az eladott ezer öl kikerülhetett volna, s hogy azon a területen több mint egy generáción át nem lesz sem erdő, sem legelő. Ilyen gazgálkodást, a Times panaszkodása daczára, sehol nem lehet Angliában találni.

Ha mintaszerű is a magyar állami erdészeti bizonyos tekintetben, de az angol gentry magán-erdőgazdasága óriásilag felette áll a magyar gentry erdőgazdaságának. E tekintetben igen sok még a teendő hazánkban. Szükségesnek tartottam megjegyezni ezt, nehogy elbizbuk magunkat, mintha erdőgazdaságunk sokkal különb volna az angolországinál.

Egyesületi közlemények.

I.

(Az országos erdészeti egyesület 1887. szeptember 9-én tartott rendes választmányi ülésének jegyzőkönyve).

Jelen voltak: Gróf Tisza Lajos elnök ö exja; Bedő Albert első alelnök; Abrudbányai Béla, Belházy Emil, Eleőd Jósa, Havas József, Hoffmann Sándor, Illés Nándor, Kallina Károly, Rónay Antal, Rutska Tivadar választmányi tagok; Tomcsányi Gusztáv alapítótag és Horváth Sándor titkár.

I. A pénztár állásáról a titkár a következő jelentést terjeszti elő:

Az egyesület bevételei folyó évi január hó 1-étől kezdve a mai napig	20.036	frt	17	krra,
kiadásai pedig ugyan ezen idő alatt	15.405	"	34	"
rugnak; pénztári készlete tehát	4.630	frt	83	krt

tesz ki, mely összegből 4.000 frt takarékpénztárakban van gyümölcsözőleg elhelyezve, 630 frt 83 kr pedig az egyesület kézi pénztárában őriztetik.

A kimutatott összes bevételből 626 frt 33 kr mult évi pénztári maradékot képez, 200 frt uj készpénz alapítvány fejében, 1892 frt kötelezvényekben tett régi alapítványok törlesztésére, 130 frt a gróf Tisza Lajos alapítvány javára és 145 frt 90 kr a Bedő Albert ösztöndíj alapítvány javára fizettetett be. A többi bevételekre tehát 17.041 frt 94 kr esik.

Ellenben a kimutatott 15.405 frt 34 kr összes kiadásból 9.772 frt 91 kr oly összeget képez, mely különféle címek alatt az alapítványi tőkéhez csatoltatott. A rendes kiadások tehát ezen összeg levonása után 5.632 frt 43 kr-ra rugnak.

A kézi pénztár fentebb kimutatott 4.630 frt 83 kr feleslegén kívül a pénztárban őriztetik továbbá a letéti számadás szerint 2 darab egyenként 550 frtról szóló, 1 darab 1.000 frtról szóló, 1 darab 1.360 frtról szóló és egy darab 1.100 frtról szóló takarékpénztári könyvecske is, melyekkel a Deák Ferencz alapítvány még ki nem adott pályadíjai és a műszótár költségeire félretett összegek vannak gyümölcsözőleg elhelyezve.

Végül szintén a pénztárban őriztetik az alaptőkének az alapítványi számadás szerint mutatkozó 14.964 frt 18 krnyi készlete is, melyből 14.864 frt 18 kr takarékpénztári könyvecskével van képviselve, 100 frt pedig egy 100 frt névértékű 5 0/0-os magyar papíráradék kölcsön kötvényből áll.

Ezek szerint a jelenlegi pénztári készlet a következő:

kézi pénztári készlet	4.630 frt 83 kr ;
-----------------------	-------------------

letéti „ „	4.560 „ — „
------------	-------------

alapítványi pénztári készlet	14.964 „ 18 „
------------------------------	---------------

Összesen	24.155 frt 01 kr.
----------	-------------------

Az adatok a készletekkel összehasonlítottván a jelentés tudomásul vétetik.

II. A titkár jelenti, hogy az alapszabályok értelmében a Bedő Albert alapítvány folyó kamataiból kiadandó második ösztöndíjra a pályázat a szabályszerű feltételek közlése mellett kiíratott s ezen pályázat alapján a most kiadandó évi 300 frtos ösztöndíjért összesen 9-en nyújtottak be folyamodványt névszerint:

Pausinger Károly, Dufek Pál, Máhr Károly, Kolbenheyer József, Belházy Gyula (kalocsai) jelenleg első évet végzett erdőakadémiai hallgatók, Belházy Gyula (m.-szigeti) végzett középiskolai tanuló, Lux Alajos másodévet végzett erdőakadémiai hallgató, Plech József középiskolát végzett tanuló és Diakanovich Sándor műegyetemi hallgató.

Ezen folyamodók közül Diakanovich folyamodványa tekintettel arra, hogy atyja az egyesületnek nem volt tagja az alapszabályok értelmében nem volt figyelembe vehető, a többi ellenben kivétel nélkül mind jogosítottnak találtatott az ösztöndíjért való pályázásra. Ennélfogva a titkár mind a nyolcz elől említett folyamodóra nézve részletes előterjesztést tesz a beterjesztett okmányok alapján úgy az egyes folyamodók által tanusított iskolai előmenetelről mint a szülők anyagi helyzetéről.

Ezen előterjesztés s illetőleg a bemutatott bizonyítványok szerint iskolai előmenetel tekintetében első sorban Pausinger Károly első évet végzett selmeczi erdőakadémiai hallgató érdemel figyelmet, ki a selmeczi akadémia első évi tanfolyamáról valamennyi társa között a legkitünőbb bizonyítványt mutathatja fel; utánna pedig érdem szerint Dufek Pál, Máhr Károly, Kolbenheyer József, Belházy Gyula (m.-szigeti), Belházy Gyula (kalocsai), Lux Alajos és végül Plech József sorozhatók. A mi ellenben a szülők anyagi

helyzetét illeti első sorba Plech József, utánna Kolbenheyer József, Dufek Pál, Belházy Gyula (kalocsai), Lux Alajos, Máhr Károly, Belházy Gyula (m.-szigeti) és legvégül Pausinger Károly helyezhetők.

Az igazgató választmány figyelembe véve az előterjesztett adatokat, noha az iskolai előmenetel tekintetében Pausinger Károlyt találta a legérdemesebbnek, mindamellett tekintettel arra a körülményre, hogy az alapszabályok értelmében a szülők anyagi helyzete is figyelembe veendő és tekintettel arra, hogy Pausinger atyja a többi folyamodó szüleihez képest leginkább van abban a helyzetben, hogy fiát tanulmányainak végzése idejéig vagy esetleg addig, míg további sikeres előmenetel alapján, esetleg állami ösztöndíjat nyerhet — a szükséges anyagi támogatásban részesítse — a Bedő Albert alapítvány rendelkezésre álló 300 frtos évi ösztöndíját az előmenetel tekintetében közvetlenül Pausinger után következő Dufek Pál első évet végzett erdőakadémiai hallgatónak, Dufek Elek szük anyagi viszonyok között élő káptalani pagonyerdész fiának ítélte oda, elrendelvén, hogy az ösztöndíj az alapszabályokban kikötött feltételek szerint folyó évi október hó 1-étől kezdve szolgáltassék ki nevezettnek.

III. A titkár hivatkozással a f. évi április hó 7-én tartott választmányi ülés IV. pontjára bemutatja ghymesí és gácsi gróf Forgách Károlynak folyó évi április 23-án a nyitrai közjegyző előtt 149. szám alatt kiállított nyilatkozatát, melyben végérvényesen kijelenti, hogy a m. nemzeti múzeumnak hagyományozott aggancsgyűjteményét a múzeum igazgatóságának beleegyezése mellett az országos erdészeti egyesületnek engedi át, oly kikötéssel azonban, hogy a gyűjtemény örök időközön át csonkítatlanul megőrzendő, továbbá, hogy az egyesület netaláni feloszlása esetében a közgyűlés a gyűjtemény sorsa felett szabadon ne rendelkezhessék, hanem köteles

legyen azt további megőrzés végett eredeti tulajdonának a m. nemzeti muzeumnak átadni.

Miután gróf Forgách Károly ezen feltételeket említett nyilatkozatában az egyesületi alapszabályokba kívánja felvételni, az elnökség az alapszabályokba közvetlenül a könyvtárra vonatkozó szakasz után a következő új szakasz felvételét ajánlja:

Gróf Forgách Károly által alapított agancsgyűjtemény.

„112. §. Ghymesi és gácsi gróf Forgách Károly 1887. évi április 23-án közjegyző előtt kiállított nyilatkozatában beleegyezését adván ahhoz, hogy Ghymes, Ghymes-Kosztolán és Velsicz községek határában fekvő birtokain lőtt vadaktól származó agancsgyűjteménye, melyet végrendeletileg a m. nemzeti muzeumnak hagyományozott, a m. nemzeti muzeum beleegyezésével az országos erdészeti egyesület székházában helyeztessék el: — a gyűjteménynek az a része, melyet a hagyományozó 1886. évi május havában a m. nemzeti muzeumnak már átadott, a m. nemzeti muzeumtól, ennek beleegyezésével 1887. évi június havában átvétetett és az országos erdészeti egyesület székházában helyeztetett el.“

„Ezen gyűjteménynek már átvett, ugyszintén a hagyományozó halála után később átveendő része is az egyesület hivatalos helyiségeiben felállítva, nyilvános gyűjteményként kezelendő s az egyesület fenállása alatt mindvégig csokitatlanul megőrzendő.“

„Az egyesület feloszlása esetében a gyűjtemény felett az egyesület közgyűlése nem rendelkezhetik szabadon, hanem a hagyományozó által 1887. április 23-án kiállított közjegyzői okirat értelmében köteles lesz azt a m. nemzeti muzeum igazgatóságának átadni.“

Az igazgatóválasztmány ezen javaslatot elfogadván, felkéri az elnökséget, hogy azt végleges elfogadás és az alap-

szabályokba való beigtatás elrendelése végett a folyó évi közgyűlés elé terjeszse.

IV. Az elnökség jelenti, hogy a megelőző ülésen nyert felhatalmazáshoz képest a folyó évi közgyűlés napirendjét és tárgysorozatát véglegesen megállapította és kihirdette. Tudatja egyuttal, hogy a közlekedési ministerium a közgyűlés második napjára kért különvonatot 50⁰/₀ dijmérsékléssel engedélyezte s egyuttal a közgyűlésre utazóknak a rendes vonatokon is 33¹/₃⁰/₀ kedvezményt adott.

V. A titkár jelenti, hogy Ő Felségének megrendelt arczképe elkészült s rövid idő alatt az egyesület nagy termében fel is állittatik, jelenti továbbá, hogy a kép kerete és a nagy terem számára szükséges könyv- és gyűjtemény-szekrények a mult választmányi ülés felhatalmazása alapján szintén elkészítettek s az utóbbiakban több gyűjtemény összeállítása is megkezdetett, még pedig:

a) a magyarországi fák és cserjék egy minden alkatrészt (fát, ágot, levelet, rügyet, virágot, gyümölcsöt stb.) magában foglaló gyűjteménye, melyhez az anyagot több buzgó egyesületi tag gyűjtötte össze és bocsátotta rendelkezésünkre úgy, hogy az egyesületnek csak a szállítási költségeket kellett viselnie. Jelenleg e gyűjtemény 58 fát és 24 cserjét foglal magában 60 fiókban elhelyezve;

b) egy hasábalaku fagyűjtemény a különböző fanemek szerkezetének feltüntetésére; jelenleg képviselve van benne 66 fa és 31 cserje;

c) egy széngyűjtemény a főbb fanemek közönséges, erdei szénítés útján nyert szenéből összeállitva;

d) egy koczkaalaku széngyűjtemény a különböző fanemek egy-egy koczka alakra kimetszett szabályos alakú részének szénné égetése útján összeállitva;

e) egy általános erdészeti rovargyűjtemény, mely az erdei fákön előforduló összes rovarokat magában fogja idővel foglalni; jelenleg azonban még csak egy része van összegyűjtve a szükséges anyagnak;

f) egy speciális erdészeti rovargyűjtemény, mely a főbb fanemeken előforduló rovarokat az általok előidézett károsítással együtt mutatja be; jelenleg 12 főbb fanem rovarai vannak összeállítva;

g) egy szerszám- és eszközgyűjtemény, mely a folyóson elhelyezett hat táblán fog felállíttatni; kiterjed az erdőművelésnél, fatermelésnél; faszállításnál, szénitésnél és a fa erdei feldolgozásánál használt eszközökre és szerszámokra, melyeknek egy része a kiállítás alkalmával szereztetett meg, más része pedig Selmeczen az akadémia múlakatosá által készített el;

h) Magyarország erdészeti térképe és 13 erdészeti jelentőségű fénykép diszes tölgyfa keretben, melyekhez a keretet Baiersdorf Károly alapító tag készíttette;

i) végül felállíttatott helyiségeinkben a gróf Forgách Károly által alapított agancsgyűjtemény is, mely 1756 darab agancsból áll és az elnöki előszobában, irodai előszobában, irodában, titkári szobában, könyvtári szobában és a nagy teremben van elhelyezve.

Örvendetes tudomással vétetik.

VI. A titkár jelenti, hogy az egyesületi ház biztosítási szerződése folyó évi augusztus hó elején lejárt s ennél fogva elnök ő excellenciája felhatalmazásával a szerződést hat évre meghosszabbította, oly feltétellel, hogy az egyesület az első biztosítási évben csak az illetéket és bélyeget fizeti, a következő öt év alatt pedig 23.900 frt 86 kr biztosított összeg után évenként 21 frt 52 krt.

Miután a biztosítási illeték ezen szerződés alapján az öt fizetési évben is csekélyebb mint az eddigi egy éves biztosításnál volt, a választmány jóváhagyja a tett intézkedést.

VII. Özv. Réti Alajosné, ki a férje által tett 100 frtos alapítvány ez évi kamatjának megfizetését megtagadta, a titkári hivatal újabb megsürgetésére kérelmet nyújtván be az iránt, hogy a kérdéses alapítványi tőke leirassék, az igazgató-választmány utasítja a titkárt, hogy folyamodónő anyagi viszonyai felől biztos tájékozást szerezve a tárgyban később indokolt javaslatot terjesszen elő.

Atzél Péter alapító tag kérelme folytán pedig felhatalmazza az elnökséget, hogy abban az esetben, ha most nevezett alapító tag az általa kötelezvényben tett alapítvány esedékessé vált kamatait a folyó év végéig pontosan törleszti s a későbbi kamatok befizetésére magát írásban kötelezve egyuttal a tőkének biztosítására az egyesület ügyvédje által elfogadhatónak talált biztosítékot nyújt, — a felmondott tőke behajtásától mindaddig míg a kamatok pontosan fizettetnek, elállhasson.

VIII. A titkár bemutatja az Erdélyi magyar közművelődési egyesület folyó évi augusztus 12-én 2076. szám alatt kelt átiratát, melyben az egyesületet f. évi augusztus 28-án Sepsiszentgyörgyön tartott közgyűlése alkalmából képviselők küldésére, a közgyűléssel kapcsolatban rendezett erdészeti kiállítás alkalmából pedig 250 frank jutalomdíj kitűzésére kérte fel. E felhívás folytán az egyesület képviselésére Nagy Gyula kir. erdőfelügyelő, Kovács Géza központi főerdész és Simon Gyula járási főerdész urak kérettek fel, az egyesület második kérése azonban tekintettel az alapszabályok 2-ik és 63-ik §-aira és arra a körülményre, hogy az igazgató-választmányt az idő rövidsége miatt összehívni nem lehetett, nem teljesíthetett. Tudomásul vétetik.

IX. A titkár bemutatja Fekete Lajos m. kir. erdőtanácsos és akadémiai tanár kérelmét, melyben bejelentvén, hogy az egyesület által 100 darab arannyal jutalmazott „A tölgy és tenyésztése” című munkáját a bíráló bizottság jelentése értelmében kiegészítette s teljesen átdolgozva sajtó alá rendezte, kéri az igazgató-választmányt, hogy annak kiadását oly feltételek mellett mint Szécsi Zsigmond „Erdőhasználatlan” című munkájánál történt, az idei közgyűlésen ajánlani kegyeskednék.

Az igazgató-választmány Fekete Lajos könyvének mielőbbi megjelenését az erdőszet érdekében kívánatosnak tartván a kérelmet magáévá teszi s ennél fogva felkéri az elnökséget, hogy a kiadás elvállalását a folyó évi közgyűlésen javaslatba hozni sziveskedjék.

X. A titkár jelenti, hogy az építési vállalkozók végszámlái a művezető és ellenőrző építészek által még nem vizsgáltattak mind felül s ennek folytán a folyó évi közgyűlésig a végleszámlálás sem ejthető meg. Mindamellett elnök ő exja intézkedett, hogy a felmerült költségekről addig is míg a felülvizsgálat befejeztetik a közgyűlésnek való bejelentés végett teljesen megbízható adatok állittassanak össze, oly módon, hogy a felülvizsgált végszámláknál a helyesbített összegek, a még felül nem vizsgáltaknál pedig a vállalkozók által követelt maximális összegek vétessenek számításba, minthogy ilyen számítás mellett ki van zárva az az eshetőség, hogy a költségek összege a végleszámlálásnál nagyobbra üssön ki, mint a mennyinek most előlegesen számítatik s ennél fogva a bejelentendő adatok alapján megnyugvással lesz kérhető a közgyűléstől is, hogy az építés ügyében eddig tett intézkedéseket jóváhagyólag tudomásul véve a végleszámlálás megejtésére és a vállalkozók járandóságainak kifizetésére felhatalmazást adjon, a mire mindenestre szükség is lesz, mivel a vállalkozók kif-

zetésével tekintettel arra, hogy kötelezettségi idejük nagyobb részint már letelt, a jövő évi közgyűlésig semmi esetre sem lehet várni.

Az ekként keresztül vitt számítás szerint az építési költségek maximális összege az egyesületi helyiségek berendezésére fordított költségeken kívül 194.263 frt 48 kr-ra, a berendezési költségekkel együtt pedig 203.382 frt 15 kr-ra számíthatók.

Miután az építési költségek a berendezési költségen kívül összesen 195.000 fr-ra irányoztattak elé, a kivitelnél nem mutatkozik túllépés, hanem néhány száz forint megtakarítás lesz elérhető.

A 203.382 frt 15 kr. összes költségekből ez idő szerint ki van fizetve 164.004 frt 25 kr, kifizetetlen tehát még 39.277 frt 90 kr. Ebből azonban mintegy 25.000 frt nehézség nélkül fedezhető az egyesület jelenleg meglevő készleteiből is, mivel az egyesületi pénztár 24.000 frtot meghaladó készlete és a földhitelintézetnél levő 1.500 frtnyi értékpapir e célra egészen felhasználható, a mennyiben az egyesület folyó évi kiadásai a még hátralévő bevételekkel előre láthatólag teljesen fedeztetni fognak. Abban az esetben is tehát, ha a még kifizetetlen költségeket még ebben az évben kell törleszteni, kölcsön útján legfeljebb 13—14.000 frtot kell beszerezni.

Az igazgató-választmány örvendetes tudomásul véve az előterjesztett kedvező adatokat, felkéri az elnökséget, hogy azoknak a közgyűlésen való előterjesztése alkalmával egyuttal az iránt is javaslatot terjesszen elé, miszerint a végleszámlálás megejtésével, a hátralevő járandóságok és biztosítékok kifizetésével s általában az egész építési ügy lebonyolításával a közgyűlés az igazgató-választmányt bizza meg, ki küldvén esetleg a választmány kiegészítésére a maga kebeléből is néhány tagot.

XI. Az alapszabályok értelmében a gróf Tisza Lajos alapítvány tőkéje, addig míg a 20.000 forintot el nem éri, az évi

bevételek feleslegéből minden évben növelendő, a Wagner Károly alapítvány tőkéje pedig a szükséghez képest növelhető lévén, a titkár indítványozza, hogy a folyó évben a gróf Tisza Lajos alapítványhoz akkora összeg csatoltassék, a mekkora a jelenleg 18.298 frt 62 krból álló tőkét és folyó évi kamatainak fel nem használt részét, mely szintén a tőkéhez fog csatoltatni, 19.000 forintra egészíti ki. A mennyiben pedig ehhez a kiegészítéshez a fel nem használt kamatok csatolása után előre láthatólag alig lesz néhány száz forint szükséges, egyuttal indítványozza, hogy az ez időszerint leginkább ingybe vett Wagner Károly-alapítvány 8.066 frt 99 krra rugó tőkéje is kiegészítettessék az év végén mutatkozó feleslegből 8.500 forintra.

Az igazgató-választmány mindkét indítványt elfogadván, elrendeli, hogy a közgyűlés elé ily értelemben tétessék meg nevében az előterjesztés.

XII. Hantos Ernő selmeczi erdőakadémiai hallgató, a Bedő Albert alapítvány első ösztöndíjának élvezője betérjesztvén az alapszabályok értelmében a letelt tanév második felében letett vizsgáiról szóló bizonyítványát, a titkár konstatalja, hogy e bizonyítvány ép oly dicséretes előmenetelről tanuskodik mint az első félévi. Tudomásul vétetik.

XIII. A megelőző választmányi ülés óta a következő rendkívüli befizetések történtek:

a) alapítványi tőketartozásuk törlesztésére befizettek: Szászváros tanácsa 100 frtot, Czékus György 30 frtot, Kolczonay Antal 20 frtot, Borszéky Soma 20 frtot, Várnai Sándor 20 frtot, Kővári László 25 frtot, Hudák Lajos 10 frtot, Vánke Sándor 36 frtot;

b) a Bedő Albert alapítvány javára: Osterlamm Ármin gyűjtésképen 13 frt 50 krt.

XIV. A következő új tagok vétetnek fel:

a) alapítóknak: Nográdi Neogrády Kálmán műszaki dijnok 160 frt alapítvánnyal kötelezvényben, ajánlja Várjon Géza; Jenikovszky Lipót városi erdőgyakornok 160 frt alapítvánnyal kötelezvényben, ajánlja Jenőfy Jenő;

b) rendes tagoknak: Battik Ödön főszolgabíró, Zaffiry István járásbirósági aljegyző, Tonházy Gyula m. kir. jogügyi tanácsos és Podivinszky János kincst. erd. plébános, ajánlja Barlay Sándor; Wessely Alajos urad. erdőgyakornok, ajánlja Gasparik Pál, Milcsevits István m. kir. fővadász, ajánlja Belházy Jenő; Müller Albert erdőkezelő, ajánlja Kabina János; Langsfeld Lajos, Masztics Ádám, Mayer Géza és Aschner Vilmos erdőakadémiai hallgatók, ajánlja Fekete Lajos; Kiss Ernő káptalani erdőgondnok, ajánlja Bencsik Sándor; Heim János erdőakadémiai hallgató, ajánlja Fekete Lajos; Jámnitzky Antal műszaki dijnok, ajánlja Bereczky Gyula; Keller Mihály uradalmi erdész, ajánlja a titkár; Boroskay János városi erdőmester, ajánlja Bedő Albert.

XV. A jegyzőkönyv hitelesítésére Illés Nándor és Belházy Emil m. kir. főerdőtanácsosok kéretnek fel. — K. m. f.

Hitelesítésül:

Illés Nándor,

választ. tag.

Belházy Emil,

választ. tag.

Tisza Lajos,

elnök.

Horváth Sándor,

titkár.

II.

(Az Országos Erdészeti Egyesület 1887. évi közgyűlésének jegyzőkönyve.)

Első ülés.

Körmöcbányán, 1887. szeptember 18-kán.

Jelen voltak: Gróf Tisza Lajos elnök, Bedő Albert első alelnök, a titkári jelentésben felsorolt küldöttségek és a mellékletben felsorolt tagok és erdőbirtokosok.

Az Országos Erdészeti Egyesület 1887. szeptember 18., 19. és 20-án Körmöcbányán és környékén megtartott közgyűlésén jelen volt tagok és vendégek névsora.

Adriányi Antal, alapító tag; Akantisz Rezső, alapító tag; Almásy Andor, alapító tag; dr. Amon Ede, országgyűlési képviselő; Arányi Antal; Aschner Vilmos, rendes tag; Bachó János, rendes tag; Bakhmann Gyula; Balás Emil, alapító tag; Barlay Sándor, rendes tag; Betüfi Jenő, rendes tag; Bocz Géza, rendes tag; Bodor Jenő, rendes tag; Bradovka Károly, rendes tag; Burda Imre; Campione Sándor; Csaszkcóczy Mihály, rendes tag; Czobor Adolf, rendes tag; Deák Géza, rendes tag; Demián Elek; Dohnányi József, rendes tag; Emődi Géza; Erdődi György, rendes tag; Fái Ede, rendes tag; br. Feilitzsch Arthur, alapító tag; Fekete Lajos, alapító tag; Fischle Frigyes, rendes tag; Fleischer János, rendes tag; Fogler János; Földi János, alapító tag; Gellért Béla; Gerő Gusztáv; Gesell Sándor; Giller Ede, rendes tag; Gombossy Ferencz, rendes tag; Greiner Lajos, rendes tag; Greitler Ferencz; Guha Viktor, rendes tag; Guckler Károly, rendes tag; Hajós Gyula, rendes tag; Heim János, rendes tag; Hellwig Nándor; Herczmanszky Alajos; Hering Samu, alapító tag; Hlatky József; Hlatky Károly; Hoensch Manó, rendes tag; Horn József, rendes tag; Jánosi Kálmán, rendes tag; Ihring György; Joász Alajos, alapító tag; Iváncso Bertalan, rendes tag; Kallina Károly, alapító tag; Kalmár Gyula, rendes tag; Kellner Valér, alapító tag; Kelemen József; Kitzinger Ignác; Kompóty József; Kondor Vilmos, alapító tag; Korai Frigyes, alapító tag; Koralevszky; Kőrös László, alapító tag; Kósa Béla; Kostyál György, alapító tag; Kovács Károly; Kozakievics; Kuhinka Gyula, alapító tag; Kuzma Gyula, alapító tag; Láng Károly; Lange Pál, alapító tag; Langsfeld Lajos, rendes tag; dr.

Langsfelder Adolf; Lászlóffy Gábor, alapító tag; Leidenfroszt László; Kisfaludi Lipthay Ágost; Kisfaludi Lipthay Aurél; Kisfaludi Lipthay Béla; Lonkay Antal, alapító tag; Mácsay Károly; Mandelik Dániel, alapító tag; Máriássy István; Masztics Gusztáv, alapító tag; Mayer Géza, rendes tag; Merényi Gyula, alapító tag; Mihalik Rezső, rendes tag; Mihályfi Mihály, alapító tag; Miskolczy János, alapító tag; Mixkovszky Károly, rendes tag; Nyitrai Ottó; hg. Odeskalchy Arthur, alapító tag; Ordódy Lajos; Palkovics Emil; Pánczér József, rendes tag; Parti Evald, alapító tag; Partos Vilmos, rendes tag; dr. Petykó Izsák, alapító tag; Pilz Ottó, rendes tag; Pisó Cornél, alapító tag; Pitroff Kornél; Podhradszky András, rendes tag; Pollag Géza, alapító tag; Porubszky Gyula, rendes tag; Platzer Jenő; Priviczky Ede; Prohászka József; Pszotka Ferencz; Rainer József; Rapensberger Andor, rendes tag; Reinfuss Bódog, alapító tag; Reiprich Péter; Rejtő Adolf, rendes tag; Roszinszky János, rendes tag; Roth Emil, alapító tag; Roth János, alapító tag; Rudl Károly; Ruzicska József; Sável Márton, alapító tag; Schusselka Gusztáv, alapító tag; Schnábel Gyula; Seide Róbert; Seyfried Károly, alapító tag; Skrbek Károly, rendes tag; Solcz Miksa, rendes tag; Solti Arnold, alapító tag; Somoghy Lajos, rendes tag; Stanik Samu, alapító tag; Steffens; Szécsi Zsigmond, alapító tag; Székely Adolf, alapító tag; Székely György, alapító tag; Szigethy József; Szifft Adolf, rendes tag; Szőcs Miklós, alapító tag; Téglás Károly, rendes tag; Temesváry Béla, alapító tag; Teschler János, rend tag; Tomcsányi Gyula, alapító tag; Topscher Samu, Tornay Gyula, rendes tag; Tribusz Antal; Turcsék Antal; Vagner Ede; Vassányi Aurél, rendes tag; Veress József; dr. Versényi György; Virágh Vincze; Wágner Gyula; Würsching Frigyes, alapító tag; Zachar Gyula, rend. tag; Zárboch Ede, alapító tag; Zdeborszky József, rendes tag; Zorkóczy Tivadar; Zsizsmann József; Zsivanovics Zsiva, rendes tag.

Elnök ö excja 9^{1/2} órakor elfoglalván az elnöki széket, üdvözli a jelenlevőket s köszönetet mondva Körmöcz szabad kir. és főbánya város közönségének szives meghívásáért és vendégszeretetéért, a tanácskozást hosszabb beszéddel nyitja meg, melyet a közgyűlés több helyen lelkesen megéljenzett.

(A beszédet lásd szószerinti szövegében az „Erdészeti Lapok“ 1887. évi IX. füzetében.)

A napirend szerint az egyesület működéséről szóló jelentés következtén, a titkár mindenekelőtt bejelenti a közgyűlésen képviselt hatóságok és testületek küldöttségeit.

A nagyméltóságu földművelési ministerium részéről kiküldetett: Illés Nándor m. kir. főerdőtanácsos; a vallás- és közoktatási ministerium részéről Hoffmann Sándor m. kir. főerdőtanácsos; Barsvármegye közönsége részéről herczeg Odeschalchy Arthur elnöklete alatt Leidenfroszt László földbirtokos, dr. Amon Ede országgyűlési képviselő, Belházy Imre apátkanonok, Chabada József Körmöczbánya sz. kir. és főbányaváros polgármestere és Schröder Károly; Barsvármegye törvényhatósága részéről Máriássy István alispán és Mácsay Károly főszolgabíró; az Országos Magyar Gazdasági Egyesület részéről Fogler János m. kir. jószágigazgató, Virág Vincze Coburg hercegi jószágigazgató, Lipthay Ágoston földbirtokos, Szentiványi Oszkár földbirtokos és Ordódy Lajos az Orsz. Magyar Gazd. Egyesület igazgatója. E két utóbb említett küldöttséget Mailáth István barsvármegyei főispán szándékozott vezetni, ebben azonban a közgyűléshez intézett távirata szerint betegsége által akadályozva lőn. A barsvármegyei gazdasági egyesület részéről megjelent Leidenfroszt László elnök; a selmeczi m. kir. bányagazgatóság részéről Vörös József bányatanácsos; a ráczekevei cs. kir. családi uradalom részéről Róth Ignác kir. tanácsos, főtiszt és Praxa Béla cs. kir. főerdész; Budapest főváros részéről Guckler Károly fővárosi erdőtiszt; Szeged sz. kir. város részéről Reiner József tanácsnok; Szabadka sz. kir. város részéről Szigethy József gazdasági tanácsnok és Pánczér József városi erdőmester; Nagy-Rőcze város részéről Mihalik Dezső Coburg hercegi főügyész és Greiner Lajos városi erdőmester.

E bejelentés után, melyet a közgyűlés éljenzéssel fogad,

Horváth Sándor titkár előterjeszti jelentését a múlt évi közgyűlés óta történeteiről. (Lásd az „Erdészeti Lapok“ 1887. évi IX. füzetében.)

A jelentés azon helyeinél, melyekben az igazgató választmány nevében előterjesztett indítványok foglaltatnak, elnök ő excja a következő kérdéseket teszi fel, s illetőleg a következő határozatokat mondja ki :

1. Méltóztatik-e a t. közgyűlés az előterjesztett indítványhoz képest jóváhagyólag tudomásul venni az igazgató választmány azon intézkedéseit, melyeket a múlt évi közgyűlés óta az egyesületi helyiségek felszerelése és gyűjteményekkel való ellátása érdekében tett? (Igen. Helyeslés.)

Akkor ezt határozatilag kimondom, s egyuttal kérem a t. közgyűlést, méltóztassék az igazgató választmányt egyszersmind felhatalmazni arra is, hogy gyűjteményeink kiegészítését tovább folytassa. (Helyeslés.) Kapcsolatban ezzel, engedje meg a t. közgyűlés, hogy köszönetét fejezzem ki azon buzgó tagtársaink iránt, kik e gyűjtemények összeállításához oly szép sikerrel hozzájárultak s reményem, jövőre is járulni fognak. (Helyeslés.)

2. Az igazgató választmány indítványozza, hogy az egyesület Fekete Lajos akadémiai tanár urnak „A tölgy és tenyésztése“ czimű 100 arany pályadíjjal jutalmazott művét ugyanazon feltételek alatt, mint Szécsi Zsigmond „Erdőhasználatlan“ czimű könyvénel történt, kiadja. Méltóztatnak elfogadni ezt az indítványt. (Elfogadjuk.) Eszerint Fekete ur könyve az egyesület költségén ki fog adatni.

3. A választmány arra kéri a t. közgyűlést, hogy az építkezés körül eddig tett intézkedéseit egyfelől helybenhagyni, s másfelől a végleszámlás eszközlése céljából az igazgató választmány mellé a közgyűlésből néhány tagot kiküldeni kegyeskedjék. (Helyeslés.) Ha ezt a javaslatot elfogadni mél-

tóztatnak, (Helyeslés.) Ámon Ede. Roth Ignác és Tomcsányi Gusztáv egyesületi tagokat ajánlanám ezen teendővel megbizni. (Helyeslés.) Ez tehát határozatilag kimondatik.

4. Az igazgató válaszmány negyedik javaslata az, hogy az ez évi bevételi feleslegből a Wagner Károly-alapítvány tőkéje 8.500 frtra egészítették ki, a Tisza Lajos alapítványhoz pedig akkora összeg csatoltassék, a mekkora a tőkét a f. évi kamatok előreláthatólag fel nem használt részével együtt 19.000 frtra egészíti ki. (Helyeslés.) Ha ezen javaslatot elfogadni méltóztatnak, mindenesetre az alapszabályok által megszabott korláton belül mararadunk, mert az évi felesleg sokkal több lesz, mint a mi e célra igénybe vétetik. Általában bátor vagyok felemlíteni, hogy alapítványaink örvendetesen gyarapodnak; de leginkább az kívánatos, hogy a Wagner-alapítvány gyarapíttassék, mint a mely leginkább vétetik igénybe. Ezt azért vagyok bátor felemlíteni, mert a mult év azt mutatta, hogy még mindig többen igyekeznek jótékony adományokkal gyarapítani alapítványainkat. Ha tehát a jövőben bárki ezen irányban áldozni sziveskedik, kívánatos, hogy ez a Wagner-alapítvány gyarapítására történjék. (Helyeslés.)

5. Végül a titkári jelentésben foglalt indítvány alapján úgy hiszem kimondhatom, hogy a bejelentett új tagok a közgyűlés által felvétetnek, az időközben elhunyt tagtársak elvesztése fölött pedig a közgyűlés részvéte jegyzőkönyvileg fejeztetik ki. (Helyeslés.)

Elnök: Következik a napirend második pontja. Az 1886-ik évi számadások felülvizsgálása és az 1888-ik évi költségvetés megállapítása. A mint méltóztatnak tudni, a számadások felülvizsgálását és a költségvetést az igazgatóválaszmány egy kebeléből kiküldött bizottság által már előkészítette. Az eddigi gyakorlat szerint azonban a közgyűlés szintén választ egy bizottságot, mely jelentését úgy a szám-

adások megvizsgálására és a felmentvény megadására, mint a jövő évi költségvetésre vonatkozólag a közgyűlés elé terjeszti. Ha ezt a gyakorlatot méltóztatnak követni most is, (Helyeslés), akkor a számvizsgáló bizottság tagjaiul: Belházy Emil főerdőtanácsos ur elnöklete alatt, ki a választmány által kiküldött bizottságban is részt vett, Podhradszky András és Földi János urakat ajánlanám. (Helyeslés.) Ha javaslatomat elfogadni méltóztatnak, a bizottságot egyuttal arra is felkérem, hogy az igazgató választmány jelentésében foglalt javaslatokról, nevezetesen a hátrálékok törléséről és egy pénztárnoki állás javaslatba hozott szervezéséről is sziveskedjék véleményét jelentésében előadni. (Helyeslés.)

Ezzel átmehetünk t. közgyűlés a napirend harmadik pontjára: egy elnök, két alelnök és harmincz választmányi tag választására. A választás, mint méltóztatnak tudni, alapszabályaink értelmében, titkos szavazással történik s a szavazatok összegyűjtésére egy három tagból álló bizottság szokott kiküldetni.

E szavazatszedő bizottság tagjaiul részemről Máriássy István alispán ur elnöklete alatt Chabada József polgármester urat és Tomcsányi Gyula erdőmester urat ajánlanám. (Éljenezés.)

Felkérem a bizottságot, hogy tisztében eljárni s az eredményről a szavazatok összeszámítása után jelentést tenni sziveskedjék. A szavazatok beadásának idejére pedig az ülést felfüggesztem.

(Félórai szünet után.)

Elnök: Miután a szavazás megtörtént, folytathatjuk az ülést, áttérve a napirend 4. pontjára, az igazgatóválasztmány jelentésére az „Erdészeti Földméréstan” megírására hirdetett pályázat eredményéről. A jelentést a titkár ur fogja előterjeszteni.

Horváth Sándor titkár : Azon pályázat, melynek eredményét az igazgató választmány megbízásából bejelenteni szerencsém van, ezelőtt két évvel tüzetett ki az ismert feltételek alatt. A határidő, mely alatt a pályamunkák beadandók voltak, ez évi márczius 30-án járt le, még pedig — mint már a titkári jelentésben is volt szerencsém megemlíteni — külsőleg nem valami fényes sikerrel, a mennyiben csak egy pályamunka érkezett be. Lényegében azonban a pályázat eredménye mindenkit megnyugtathat. Az igazgató választmány ugyanis a beérkezett pályamunkát nem csak alakilag találta elfogadhatónak, hanem egy 4 tagu bíráló bizottság részletes és kimerítő jelentése alapján a kitűzött 100 darab arany jutalomra is méltónak ítélte. Hogy milyen becszel bír a mű, azt hiszem legjobban kitűnik a bírálóbizottság jelentéséből, melyet az igazgató választmány indokolásával együtt egész terjedelmében magáévá tett s melyet, ha a t. közgyűlés kívánja, bátor lesznek felolvasni, (olvassa a jelentést, mely az „Erdészeti Lapok“ 1887. évi VI. füzetében egész terjedelmében közöltetett.)

E jelentést az igazgató választmány — mint már említeni szerencsém volt — magáévá tette s a pályamunka szerzőjének a 100 aranyból álló pályadíjat oly kikötéssel, hogy szerző a bírálati jelentésben kiemelt hiányokat pótolni fogja, odaitélte. Alapszabályaink értelmében ugyanis a Deák Ferencz-alapítvány kamataiból kitűzött pályakérdésekre beérkező munkák értéke fölött az igazgató választmány véglegesen határoz, s csupán tudomásvétel végett jelenti be a közgyűlésnek az eredményt. A jeligés levélnek felbontása és a nyertes szerző nevének közzétele azonban a közgyűlés kebelében szokott megtörténni. Napirendünk ezen pontjánál tehát most csak az van hátra, hogy a jeligés levél, mely az alapszabályokban előírt módon lepecsételve, elnök öexcellenciájánál van letéve, felbontassék és a szerző neve kihirdetessék.

Elnök (felbontva a jelíges levelet): a pályanyertes munka szerzője Cséti Otto selmeczi akadémiai tanár, (Éljenzés), kinek a 100 darab arany pályadíj, a bírálókat értelmében, kiadatni fog. (Helyeslés.)

Következik a pirend 5. pontja: javaslat a Deák Ferencz-alapítvány 1888. évi kamataiból kitűzendő 100 aranyos pályázat tárgyában.

Horváth Sándor titkár: Ezen javaslatok előkészítésénél az igazgató választmány szintén azon eljárást szokta követni, hogy egy bizottságot küld ki, mely indokolt előterjesztést tesz a kitűzendő pályakérdésre nézve. Így történt ez ezuttal is az igazgató választmány a kiküldött bizottság jelentését egész terjedelmében elfogadván, azt mint saját javaslatát terjeszti most a t. közgyűlés elé. Bátor leszek e javaslatot szó szerint előterjeszteni, annál is inkább, mert a tulajdonképeni javaslaton kívül egy másik, a következő évi pályázatra vonatkozó javaslat is foglaltatik, melyre nézve a t. közgyűlésnek szintén határoznia kell. (Halljuk!) (Olvassa a javaslatot, mely egész terjedelmében közöltetett már az „Erdészeti Lapok“ 1887. évi V.—VI. füzetének 478. lapján.)

Ebből áll t. közgyűlés az igazgató választmány javaslata, melyet részemről elfogadásra ajánlok.

Elnök: Mint méltóztattak az előadottakból értesülni, az igazgató választmány előterjesztésében két külön javaslat foglaltatik. Az első az, hogy a Deák Ferencz-alapítvány száz aranyos jutalomdíja a következő alkalommal az „Erdészeti építéstan“ kézikönyvének megírására tűzessék ki. E javaslatát azért terjeszti már most elé a választmány, mert ezen eljárás mellett egy egész évvel hosszabb időt nyernek azok, a kik ezen fontos és nagyobb körben mozgó munka megírására vállalkozni akarnak. (Helyeslés. Elfogadjuk!) Eszerint kimondom határozatilag, hogy a Deák Ferencz-alapítvány

következő pályadíja az „Erdészeti építészeti“ kézikönyvére fog kitűzteni. (Helyeslés.)

A másik javaslata az igazgató választmánynak az, hogy az alapítványnak most felhasználásra kerülő 100 arany pályadíja megosztassék és abból 50 arany egy, a csemetenevelést tárgyazó népszerű utasításra tűzessék ki; a másik ötven arany pedig ismét apróbb részekre osztva, a jelentésben körülírt kisebb pályamunkák díjazására fordíttassék.

Én azt hiszem, hogy a kiküldött bizottság, mely e javaslatot tette, és az igazgató választmány, mely azt elfogadta, egészen helyesen ítélte meg a körülményeket. Mert a tankönyvek kiadása tekintetében ma már csakugyan meglehetősen előrehaladtunk, ennél fogva helyesen járunk el, ha működésünket kiterjesztjük arra is, hogy az erdőgazdaságnak elemeit a néppel is igyekezzünk megismertetni. (Helyeslés.)

Ha ezt a javaslatot elfogadni méltóztatnak, akkor azon kisebb munkáknak, melyek 5—10 arannyal lesznek jutalmazva, be kell adatniok már a jövő évi február végeig, az igazgató választmánynak pedig felhatalmazás adandó, hogy a díjat nemcsak odaitélje, hanem a jeligés levélkét fel is bontsa. (Helyeslés.)

A nagyobb munka beadásának határideje ellenben a jövő évi szeptember elsejére volna a javaslat szerint kitűzendő. Nem tudom, méltóztatnak-e elégségesnek tartani az időt február végétől szeptember elsejéig arra nézve, hogy az utóbb említett nagyobb körben mozgó pályamunka megírója eléggé felhasználhassa azokat az adatokat, melyeket a kisebb pályamunkákból a tervezet szerint merithet. Én azt hiszem, körülbelől megfelelő ez az idő.

Hoffmann Sándor: Talán október végére lehetne a határidőt tenni.

Elnök : Ez attól függ, mikor tartjuk jövő évi közgyűlésünket, miután a közgyűlésen szoktuk a jeligés levelet felbontani. Ha október vége lesz a terminus és pl. szeptemberben tartjuk meg, mint az idén, a közgyűlést, akkor felhatalmazást kellene adni az igazgató választmánynak, hogy bontsa fel a jeligés levelet és intézkedjék a díj kiadása iránt.

Horváth Sándor : A határidő azért tétetett szeptember elsejére, mert szeptember elsejétől deczemberig, midőn jövő évi közgyűlésünk előreláthatólag megtartatni fog, körülbelől elég az idő arra, hogy a bírálóbizottság alaposan és nyugodtan megbírálja a pályamunkákat. Ha azonban a határidő október végére tűzetik ki, a bírálatra nem marad elégséges idő s ez esetben a díj kiadása csak 1889-ben történhetnék meg.

Illés Nándor : Én azt gondolom, hogy ha a pályadíjat már a jövő évi közgyűlésen ki akarjuk adni, a javaslatba hozott korábbi határidő mellett lehet maradnunk, mert az, a ki ily nagyobb munkára vállalkozik, nem a kisebb munkákból fogja megtanulni, mit kelljen írnia, hanem készen kell lennie mindennel; a kisebb munkákból csak a tapasztalati adatokat fogja felhasználni, erre pedig februártól szeptemberig elég az idő. Ha azonban nem a jövő évi közgyűlésen fogjuk eldönteni a kérdést, akkor kár volna oly rövid időt szabni, mert minél több ideje van az írónak, annál jobb.

Horváth Sándor : Az igazgató választmány e tekintetben azon szempontból indult ki, hogy a munka sürgősen szükséges. A községekben az erdősítési munkálatok már nagyobbára megindultak s kezdenek nagyobb mérveket öltetni. Ha tehát utmutatást akarunk nekik adni a tervezett munkában a csemete-nevelésre nézve, akkor ezt késedelem nélkül kell tenni. A határidő azért tűzetett ki tehát szeptember elsejére, hogy a pályamunka még a jövő év végén kiadható legyen.

Elnök: A titkár ur által felemlített körülmény oly fontos, hogy azt nézetem szerint is tekintetbe kell venni, mert kívánatos, hogy egy esztendő se veszítsünk el, pedig, ha a határidő későbbre tüzetik ki, egy évvel később jutunk célhoz. Én tehát a magam részéről is kérem, méltóztassanak az igazgatóválasztmány javaslatát elfogadni. (Helyeslés.)

Ez esetben határozatilag kimondom, hogy az igazgatóválasztmány által ajánlott bizottsági javaslat elfogadtatik s a határidő szeptember elsejére tüzetik ki. (Helyeslés.)

Áttérhetünk a következő pontra, mely az alapszabályok módosítására vonatkozik.

Horváth Sándor titkár: Az alapszabályok módosítása, melyre nézve az igazgatóválasztmány megbízásából javaslatot tenni lesz szerencsém, a tisztelt közgyűlés előtt ismeretes, ma is többször említett gr. Forgách Károly-féle gyűjtemény átvétele folytán vált szükségessé. Gróf Forgách Károly ugyanis, midőn aziránt intézkedett, hogy a nemzeti muzeumnak hagyományozott agancs-gyűjteménye a muzeum beleegyezésével az Országos Erdészeti Egyesületnek adassék át, biztosítani kívánta egyszersmind azt is, hogy az, mint országos gyűjtemény, az Országos Erdészeti Egyesület helyiségeiben csonkittatlanul örökre fentartassék. Ezért azon, közjegyző előtt kiállított nyilatkozatban, melylyel a gyűjteményt átadta, feltételül kötötte ki, hogy az alapszabályokban kimondassék, miszerint a közgyűléseknek ezen gyűjteménynyel nem áll jogukban rendelkezni s nevezetesen az egyesület esetleges feloszlása esetén a feloszlást kimondó közgyűlés nem határozhat arra nézve, hogy mi történjék a gyűjteménynyel, hanem, ha ezen eset bekövetkeznék, köteles lesz azt eredeti tulajdonosának, a magyar nemzeti muzeumnak átadni. Az igazgatóválasztmány az adományozó ezen feltételeit minden tekintetben elfogadhatóknak és méltányosaknak találván, legcélszerűbbnek

találta, hogy az erre vonatkozó intézkedések alapszabályainkban külön szakaszként a könyvtárra vonatkozó rész után vétessenek fel. (Helyeslés.)

Ezen szakasz, melynek szövegét az igazgatóválasztmány maga állapította meg, s melyet részemről a t. közgyűlésnek elfogadásra ajánlok, a következő volna :

„Gróf Forgách Károly által alapított agancs-gyűjtemény.

102. §. Ghymesi és gácsi gróf Forgách Károly 1887. április 23-án közjegyző előtt kiállított nyilatkozatában beleegyezését adván ahoz, hogy Ghymes, Ghymes-Kosztolán és Velsicz községek határában fekvő birtokain lőtt vadaktól származó agancs-gyűjteménye, melyet végrendeletileg a magyar nemzeti muzeumnak hagyományozott, a m. nemzeti muzeum beleegyezésével az Országos Erdészeti Egyesület székházában helyeztessék el : — a gyűjteménynek az a része, melyet a hagyományozó 1886. május havában a m. nemzeti muzeumnak már átadott, a m. nemzeti muzeumtól ennek beleegyezésével 1887. június havában átvétetett és az Országos Erdészeti Egyesület székházában helyeztetett el.

Ezen gyűjteménynek már átvett, ugyszintén a hagyományozó halála után később átveendő része is az egyesület hivatalos helyiségeiben felállítva, nyilvános gyűjteményként kezelendő s az egyesület fenállása alatt mindvégig csonkítatlanul megőrzendő.

Az egyesület feloszlása esetén, a gyűjtemény felett az egyesület közgyűlése nem rendelkezhetik szabadon, hanem a hagyományozó által 1887. ápril 23-án kiállított közjegyzői okirat értelmében köteles lesz azt a m. nemzeti muzeum igazgatóságának átadni.“

Bedő Albert : Nézetem szerint az új szakaszt a pecsétre vonatkozó szakasz után lehetne beigatni. (Helyeslés.)

Elnök : Ugy látom, a t. közgyűlés méltóztatik az ajánlatba hozott szakaszt elfogadni. (Helyeslés.) Ennélfogva az az alapszabályokba be fog igtattatni, s az erre szükséges lépések megtételével az elnökség bizatik meg. (Helyeslés.) Egyuttal úgyhiszem méltóztatnak azt is elrendelni, hogy gr. Forgách Károly kivánságának teljesítéséről annak idejében értesíttessék. (Helyeslés.)

Most kérem a szavazatszedő bizottság elnökét, méltóztassék a szavazás eredményéről szóló jelentést előterjeszteni.

Máriássy István : A szavazatszedő bizottság nevében van szerencsém a szavazás eredményéről a következő jelentést előterjeszteni.

Beadatott összesen 109 szavazat, ebből az összes szavazatokat elnyerték, tehát egyhangulag választattak meg :

Elnökül : gróf Tisza Lajos.

I-ső alelnökül : Kálnoki Bedő Albert.

II-ik alelnökül : báró Bánffy Dezső.

Választmányi tagokul :

1. Bikkal Nándor.
2. Bothó Imre.
3. Divald Adolf.
4. Eleőd Józsa.
5. Garlathi Kálmán.
6. Ghyczy Emil.
7. Illés Nándor.
8. Nemeskéri Kiss Pál.
9. Gr. Khuen Héderváry Károly.
10. Luczenbacher Pál.
11. Rónay Antal.
12. Rutska Tivadar.

13. Sóltz Gyula.
14. Gróf Széchényi Pál.
15. Tisza László.
16. Tomcsányi Gyula.

Szavazattöbbséggel választottak meg:

17. Gróf Andrássy Gyula 108 szavazattal.

18. Belházy Emil " "

19. Fekete Lajos " "

20. Havas József " "

21. Hoffmann Sándor " "

22. Kallina Károly " "

23. Solcz Rezső " "

24. Szécsy Zsigmond " "

25. Vanke Sándor " "

26. Balás Vincze 106 "

27. Hómann Bálint " "

28. Podhradszky András 103 "

29. Máday Izsidor 98 "

30. Szabó Adolf 69 "

K. m. f.

Máriássy, Chabada József, Tomcsányi Gyula.

Elnök: (Zajos éljenzés közepette feláll.) Fogadja a t. közgyűlés, úgy megválasztott elnöktársaim, mint az igazgató-választmány többi tagjai nevében is az irántunk tanusított bizalomért köszönetünket. (Élénk éljenzés.) Az ezen újabb megválasztásban nyilvánuló bizalom felette fontos reánk nézve, mert ebben legpraegnansabb kifejezését látjuk annak, hogy a t. közgyűlés az egyesület érdekében eddig követett eljárásunkat helyeselni méltóztatik.

De ez egyuttal buzdítás is reánk nézve, hogy egyesületünk céljait csekély erőnkhez képest jövőre is előmozdítani

igyekezzünk. Legbiztosabb garanciáját képezi ennek különben az az előszeretet, melylyel mi nemcsak mint az egyesület tisztviselői, de mint egyesek is az erdészet ügye iránt viseltünk, mely párosulva kötelességérzetünkkel, azt hiszem, képesíteni fog bennünket arra, hogy továbbra is még nagyobb felvirágoztatás felé vezethessük ezen egyesületet. (Élénk éljenzés és tetszés.)

Tárgysorozatunk szerint most a szakkérdések megvitatása következne, azt hiszem azonban, célszerűbb lesz előbb átesni a még hátralévő administratív ügyeken. (Helyeslés.)

A 8-ik pont a jövő évi közgyűlés helyének megválasztása iránt az igazgatóválasztmánynak adandó tájékozásról szól. Ha eziránt nem volna senkinek előterjesztése, talán jó volna az igazgatóválasztmányt megbizni azzal, hogy tájékozva magát e tekintetben, ő tüzze ki a jövő évi közgyűlés helyét és idejét. (Helyeslés.)

Tájékozásul megemlítem különben erre vonatkozólag, hogy az eddigi gyakorlat szerint körülbelül minden második évben Budapesten, az ország fővárosában, tartatott a közgyűlés. Esetleg tehát azt is ki lehetne ez alkalommal mondani, hogy a jövő évi közgyűlés Budapesten tartassék, annyival inkább, mert a jövő évben leszünk először azon helyzetben, hogy gyűjteményeink is teljesen berendezve s helyiségeink is véglegesen rendben lesznek. (Helyeslés.) Így tehát méltóztatnak megállapodni abban, hogy a jövő évi közgyűlés Budapesten tartassék. (Helyeslés.) Az időre nézve móltóztassék az igazgató választmányt megbizni azzal, hogy azt a körülményekhez képest maga határozhassa meg. (Helyeslés.)

A 9-ik pont alatt a jövő évi közgyűlés tanácskozási tárgyaira vonatkozó indítványok következnek.

Horváth Sándor: Indítvány e tekintetben nem fekszik előttünk. A szokás eddig az volt, hogy ha konkrét indítvány

nem terjesztetett elő, a közgyűlés mindég az igazgatóválasztmányt bizta meg a kérdések kitűzésével. Indítványom tehát az volna, méltóztassanak ez alkalommal is ezt a gyakorlatot követni. (Helyeslés.)

Elnök: Ugy látom, az indítvány elfogadtatott. Visszatérhetünk tehát a szakkérdések megvitatására. Az első kérdés: „A Kőrmöcz szab. kir. és főbányaváros tulajdonát képező fekvőségek gazdasági viszonyainak ismertetése, különös tekintettel az erdőgazdaságra.

Ezen ismertetést Chabada József polgármester ur és Lende Ede városi erdőmester ur állították össze egy egész kötetet kitevő füzetben, melyet Kőrmöcz szab. kir. és főbányaváros egyesületünk iránt tanusított figyelemből szives volt kinyomatni. A munka, mely mindnyájunk kezében van, mint egyszeri betekintésből is láthatni, oly rendkívül adatgazdag, hogy csak bővebb átnézés után méltatható. Egyszeri hallásra mindenesetre alig lehetne egész tartalmát kellőleg méltányolni; azt hiszem tehát, legczélszerűbb lesz, ha az előadó ur röviden összefoglalja a főbb adatokat. (Helyeslés.)

Lende Ede városi erdőmester röviden megismertette a Kőrmöczbánya tulajdonát képező erdők kiterjedésére, beosztására, üzemrendezésére és általános gazdasági viszonyaira vonatkozó főbb adatokat, áttér a kopár legelőterületek befásítására vonatkozó intézkedésekre, felolvasva a műből egész terjedelmében az erre vonatkozó részeket.

(Az ismertetett adatok bő kivonatban közölni fognak az „Erdészeti Lapok“-ban.)

Elnök: Mindenesetre örvendetes tudomásul vehetjük, hogy a kopár területek beerdősítése nem csak tervezve van, hanem már foganatba is vétetett. A mi a terjedelmes ismertetés többi részét illeti, azt úgy hiszem felolvasottnak tekintethetjük, köszönetünket fejezve ki az értekező ur iránt fára-

dozásaiért. Azt a mi előadatott s a mi még ezenfelül az ismertetésben foglaltatik, lesz alkalmunk különben a helyszínen is megtekinteni. Most talán meghallgathatnók a második szak-kérdés bevezetését s a mennyiben idő lesz rá, elvégezhetjük talán a harmadik szakkérdés bevezetését is.

A második kérdés az alátelepítésről szól, a mire nézve szintén lesz megnézni valónk holnap a helyszínénén, s ott aztán eszmét cserélhetünk e fontos kérdés felett. (Helyeslés.) Most hallgassuk meg a bevezető előadást, melyet Tomcsányi Gyula erdőmester ur lesz szíves megtarani.

(Tomcsányi Gyula előadja értekezését az alátelepítésről. Közöltetik az „Erdészeti Lapok“ ugyanezen füzetében.)

Elnök: E kérdésre, mint már kijelentettem, a helyszínen vissza fogunk térni, mert egyike ez a legfontosabb kérdéseknek, különösen azon vidékekre nézve, a hol nagyon sok, legeltetés által félig elpusztított erdő van. Magam is örülni fogok, ha az alátelepítés eredményét a helyszínén látni fogom.

Virág Vincze: Én a most hallott értekezéssel kapcsolatban, bátor vagyok az előbbi ismertetésre visszatérni. A körmöczbányai erdőmester ur felhozta volt előadásában, hogy bizonyos területeken a legeltetés husz évre eltiltatott s ezen idő alatt a befásítás történik. De nem említette ezen előadásában, vajjon Körmöczbánya városnak van-e marhatenyésztése, s miután hiszem, hogy van, hol és miképen fog marhaállománya a befásítás ideje alatt legelni? Ez oly fontos kérdés, melyre a t. értekező urtól mindenesetre választ kérnék.

Én ezen fontos kérdésben indítványnyal akarok jönni és jövök is a tisztelt közgyűlés elé, mert e kérdés a jövőre is kiágazik. A mostani erdőrendezés igen előrehaladt, a mit az erdészet szempontjából tökéletesen helyeslek és czélszerűnek is látok; de az erdőrendezés mellett kevés gond fordittatik

arra, hogy ezen erdőrendezés folytán, mely napról-napra terjed és halad, az állattenyésztés egészen vissza ne maradjon. A gazdaközönség arra lesz utalva, hogy mesterséges takarmányozáshoz forduljon, mert az erdőrendezés által egy pár évtized múlva az erdei legeltetés ki lesz zárva. Alázatosan kérem tehát a t. közgyűlést, hogy indítványomat, midőn tárgyalás alá kerül, megbírálni és figyelmükre méltatni kegyeskedjenek és véleményüket e részben kimondani méltóztassanak. Az előadó urat pedig most arra kérem, méltóztassék megmondani, hogy a husz évi befásítás után mit fog Kőrmöczbánya városa maraállományával tenni?

Elnök: A felszólalás nézetem szerint két részre osztható. A mi az első részt illeti, nagyon természetes, hogy sohasem szabad egyoldalulag csak egy célét követni. Közgazdasági szempontból épen oly érdeke ugy az államnak, mint egyeseknek az, hogy az állattenyésztés virulhasson, mint az, hogy az erdő ne pusztittassék. Ez a kettő megfér egymással és azt gondolom, hogy a Kőrmöczbányára vonatkozó konkrét kérdésre nézve a felvilágosítás meg fog adatni.

A mi a felszólalás második általános részét illeti, megjegyzem, hogy a t. felszólaló által beadott fontos indítvány a sorrend szerint tárgyalás alá fog vétetni, és azt hiszem, igen felvilágosító eszmecsere tárgyát fogja képezni. Most azonban csak a felvetett konkrét kérdés van napirenden, kérem tehát méltóztassanak arra a választ megadni.

Lende Ede: A felszólalásra mindenekelőtt bátor vagyok megemlíteni, hogy bár tökéletesen igaz, hogy a befásítással folytatólágosan elvonatik bizonyos területrészt a legeltetéstől, de azt is figyelembe kell venni, hogy egy bizonyos idő múlva a befásított terület ismét legeltethető lesz, és így a mennyiben elvonatik a legelőterülettől bizonyos helyen egy-egy kis terület, más helyen a befásított terület ismét legeltethető lesz.

De másfelől meg kell jegyeznem, hogy itt, a mint értesültem, a marha istállóztatása is célba van véve, a kérdéses területek befásítására tehát nyugodtan felvehettem az említett rövid időszakot.

Chadaba József: A felvetett kérdés nézetem szerint egészen a helyi viszonyokhoz képest itélendő meg. Mi a befásítást a helyi tapasztalatok után indulva, találtuk célszerűnek és jónak. Az általánosan ismert dolog, hogy Kőrmöcsbányának túlságosan nagy marhaállománya van, s mi mindennek dacára annyival többet fásítunk be, mert az a meggyőződésünk, hogy ezáltal javítjuk a legelőt s a marhaállomány további szaporítását tesszük lehetővé. Itt van szemben a Kálvária hegy, melyen régebben nem volt semmi, kopár területet képezett az egész; 1848-ban befásított s most a lehető legjobb legelő, melyet igen jól lehet használni. Van egy másik terület is, mely szintén nem volt semmi, néhány évvel ezelőtt befásítottuk s most azt hisszük, rövid idő múlva jól fogjuk használni. De eltekintve a legelő kérdéstől, más tekintetben, egészségügyi szempontokból is, célszerű a befásítás. Azt hiszem tehát, kötelességünk volt hozzáfogni. Ezek meglehet csak a helyi viszonyok között helyesek, de miután most csak erről van szó, bátor voltam a t. közgyűlés figyelmét ezen tényekre felhívni, ismételve, hogy részünkről a mi viszonyaink között, tapasztalatokra támaszkodva, minden tekintetben célszerűnek találtuk a befásítást, és ezért fel is hívtuk az erdőmester urat, hogy a munkát folytassa. Reméljük is, hogy sikerrel fogja folytatni. A legelőt, a mennyire csak lehetséges, használjuk mi is, s úgy hisszük, épen ezen munka fogja megmutatni, hogy bérlőink hány marhát és milyen marhát tarthatnak, és hol és mikor hajthatják be az erdőbe. Mert az erdei legelőt nem nélkülözhetjük, mivel e nélkül teljesen tönkre menne állományunk. De épen ezen szempontból is

tény, hogy a városra nézve jó és czélszerű a befásítás, mert ha csak bizonyos idő múlva és bizonyos korlátozás kényszere mellett is, de visszaszerezzük a legeltetésnek azt, a mit különben elveszitenénk.

Virág Vincze : Én azt a befásítást, a mit méltóztatott mutatni, magam is helyesnek tartom. De ez nem erdő. Itt pedig erdőről van szó. A mit itt látunk az csak legelő-befásítás, Heister-Pflanzung. Az ilyen befásításra nemcsak nem mondom, hogy nem helyes, de gratulálok hozzá. Ezt mi a saját legelőinknél is tesszük, mert a befásítás köti a legelőt és a marhának tropikus forróságokban védelmül szolgál.

Én azonban azért voltam bátor előbb felszólalni, mert itt beerdősítésről volt szó. Ha pedig beerdősítésről van szó, akkor nem lehet arra számítani, hogy egy-egy területet kihagyjunk és tovább menjünk, mert csakis turnus szerinti beosztás szerint történhetik a munka, s 10, 20, 30 év is eltelik, míg az erdő felnő és a marha abba bemehet.

Illés Nárdor : Én úgy látom, eltértünk a tárgytól, a mennyiben elnök ur ő excellenciája már kimondotta, hogy a helyszínén fogunk ez irányban eszmecserét folytatni. Különbö megvallom, nem vagyok egészen tisztában azzal, hogy a t. felszólaló ur mit czélóz az általa felvetett kérdéssel. Arra nézve, hogy a legelők itt miért fásíttatnak be, és miért épen husz év alatt, meg volt adva a felelet, és nézetem szerint csak az nem volt megmondva, hogy azon területek, melyek itt a város körül vannak s eddig legelőterületeket képeztek, voltaképen mind olyan természettel birnak, a milyeneket az erdőtörvény 165. §-a megjelöl, s a melyenek közgazdasági szempontból törvény szerint beerdősítendők. Itt látom a város fölött azon területeket, melyek erdősítésről van szó, az Akasztó-hegyet s más több vizmosásos területeket. Ezeket okvetetlenül be kell erdősíteni, akárhogy áll a legeltetés kérdése; s hogy

a beerdősítésre épen 20 évet állapítottak meg, az valószínűleg azért van, mert épen ennyire van szükség, hogy a munkálatot végre tudják hajtani.

A mi az erdők legeltetését illeti, arra nézve sem itt, sem másutt nem volt kimondva, hogy az erdősítések 20 év múlva legeltethetők, mert ez a kérdés az erdészeti szabályai szerint állapittatik meg s általánosságban csak annyit tudunk, hogy bizonyos előtilalom és utótilalom után a legtöbb esetben legeltetésre is használhatók.

Kuzma Gyula: Én is abban a véleményben vagyok, hogy itt nem annyira legelőről, mint befásítandó kopárokról lehet szó, melyekre nézve törvényileg meg van szaba, hogy mi történjék velük. Ha egyszer valamely terület feltétlen erdőtalajon áll, hogy tönkre ne menjen, okvetlenül be kell erdősíteni.

Elnök: Engedje meg a t. közgyűlés, hogy a vitát a maga medrébe visszavezessem. A felvetett előzetes kérdésre a felelet már megadatott. Magát a tulajdonképeni kérdést pedig a t. felszólaló ur által beadott indítvány kapcsán fogjuk majd tárgyalni. (Helyeslés.)

Most tehát áttérhetünk a harmadik szakkérdés bevezetésére, mindig fenntartva azt, hogy a helyszínén megejtett szemle után bárki bármely kérdésre nézve előadhatja észrevételeit. (Helyeslés.)

Hajós Gyula: Előadja „A talaj, illetve feltétlen erdőtalaj minősítése, tekintettel az erdő-törvény követelményeire“ című értekezését (Közöltetik az „Erdészeti Lapok“ jelen füzetében.)

Elnök: A t. közgyűlés köszönettel veszi az érdekes értekezést, mely a legjobban mutatja, hogy az erdészeti érdeke semmi más közigazdasági érdekekkel összeütközésbe nem jön, ha okszerű eljárás követtetik. (Helyeslés.)

Most méltóztassanak a számvizsgáló bizottság jelentését meghallgatni. (Halljuk.)

Belházy Emil: A számadás vizsgáló bizottság nevében a következő jelentést van szerencsém előterjeszteni.

Tisztelt közgyűlés! Nagybecsű megbízásuk folytán megvizsgálván az egyesület 1886. évi számadásait és az 1888. évre szóló költségvetését, van szerencsénk eljárásunk eredményéről a következőket jelenteni:

A megvizsgált pénztári naplóból és az azzal összehasonlított rovatkönyvből és alrovatkönyvekből kitűnik, hogy az egyesület pénztárának 1886. évi összes bevétele 39.375 frt 45 kr,
1886. évi összes kiadása 38.749 „ 12 „
s ennél fogva a f. évre átjött pénztári maradvány 626 frt 33 kr
volt.

A kiadások főösszegében azonban 22.261 „ 26 „
oly összegek foglaltatnak, melyek az alapítványi
tőkevagyonhoz csatoltattak, ezek tehát a kimu-
tatott pénztári maradvánnyal együtt az 1886.
évi készpénzfelesleget képezik, mely ennél fogva . 22.887 „ 59 krt
tesz.

Az alapítványi pénztár forgalma a
következő volt: 1885. év végével maradt ösz-
szesen 216.300 „ 89 kr.

1886. évi bevétel:

a) készpénzben befizetett,
de a székház építésére fordított
összegek 22.261 frt 26 kr,

b) az alapító tagok által
magánkötvényekben tett új ala-
pítványok 4.720 „ — „

c) értékpapírok beváltásá-
nál a névérték és beváltási ár
közti különbség 398 „ — „

Összesen . 27.379 frt 26 kr.

Összes bevétel . 243.680 frt 15 kr.

1886. évi kiadás.

Az alapító tagok magán-
kötvényeiből befizetés folytán
törlesztetett 4.114 frt 41 kr.

Maradt 1886. év végével . 239.565 frt 74 kr.

Ezen maradvány a következő értékekben létezett :

I. Készpénzben	18.586	frt	41	kr.
II. Az alapító tagok magánkötvényeiben	69.903	"	75	"
III. $4\frac{1}{2}\%$ -os magyar földhitelintézeti záloglevelekben (névérték)	900	"	—	"
IV. Államsorsjegyekben	600	"	—	"
V. Az egyesületi székházba 1885. és 1886. években befektetett összeg	149.575	"	58	"
Összesen	239.565	frt	74	kr.

Ezen összegből esik :

Az általános alapítványi tőkére	190.443	frt	17	kr.
A „Deák Ferencz“ alapítványra	10.000	"	—	"
A „Wagner Károly“ alapítványra	8.066	"	99	"
A Gróf „Tisza Lajos“ alapítványra	18.168	"	62	"
A „Bedő Albert“ alapítványra	12.143	"	40	"
A „Székesfehérvári ismeretlen által tett alapítványra	743	"	56	"
Összesen	239.565	frt	74	kr.

Hogy a III. és IV. alatt kimutatott értékpapírok az 1886. év végével tényleg az egyesület tulajdonában, és pedig a magyar földhitelintézetnél gyümölcsözőleg voltak elhelyezve, arról a nevezett intézet által 1887. évi január 27-én kelt 1691. szám alatt kiadott s nekünk eredetiben bemutatott igazolványból meggyőződünk. Megjegyezzük továbbá, hogy a II. alatt kimutatott összegekre vonatkozó alapítványi magánkötvények az igazgatóválasztmány részéről kiküldött számvizsgáló bizottság jelentése szerint az egyesületnél megvoltak és hogy az I. alatt kimutatott készpénz az 1887. évre átvezettetett.

Az egyesületnek 1886. év végével létezett s fentebb 239.565 frt 74 kr
összeggel kimutatott vagyonához számítandó még :

a) a pénztári maradvány
1886. év végével 626 frt 33 kr,

b) a magyar földhitelintézetnél esedékessé vált, de 1886. év végéig fel nem vett s ennél fogva pénztárilag nem tárgyalt . 1.367 " 55 "

c) az egyesület követeléseai az egyesületi tagoknál és lapelőfizetőknél összesen 7.322 frt 38 kr, melyből azonban a behajtatlan 3.766 frt 50 kr levonandó 3.555 " 88 "

d) az egyesület részéről
letétbe helyezett és 1886. év

végéig fel nem használt összeg .	4.560 „ — „
összesen .	10.109 frt 76 kr,

ugy hogy az összes, számszerint kimutatható va-
gyon 1886. év végével 249.675 frt 50 krt
tett. Azonkívül tartozik még az egyesület vagyonához :

1. Az egyesületi székháznak a tényleg befektetett összeget felül-
haladó értéktöbblete;

2. az „Erdészeti Lapok“ czimű folyóirat tulajdonának értéke;

3. az egyesületi könyvtár értéke;

4. a leltári tárgyak értéke, mely értékek eddig megállapítva
nem lévén, számszerint ki nem mutathatók.

A letéti pénztárban maradt 1886. év végével :

a) az egyesület részéről letétbe helyezett . 4.560 frt — kr,

b) az építési vállalkozók biztosítékai s az
azok után esedékes, de még fel nem vett ka-
matok

	8.777 „ 13 „
összesen .	13.337 frt 13 kr.

Összehasonlítva a fent kitüntetett elkönyvelt egyesületi vagyon
állapotát, a mult évi vizsgálat alkalmával talált, vagyis az 1885. év
végével létezett vagyonállapottal, a következő örvendetes vagyon-
szaporodás mutatkozik :

A mult évi vizsgálat szerint volt a tőke-

vagyon 1885. év végével	216.300 frt 89 kr,
-----------------------------------	--------------------

a jelenlegi vizsgálat szerint pedig 1886. év végével .	239.565 „ 74 „
--	----------------

ennél fogva teszen az 1886. évi szaporodás .	23.264 frt 85 kr.
--	-------------------

Egyesületünknek fennebb ismertetett végeredményeket kitüntető
számadásait ugy az előírás, mint a lerovás tekintetében, s illetve
ugy a bevételek mint a kiadásokra nézve, helyeseknek találván, kérjük
a t. közgyűlést, hogy a számadó részére a felmentvényt megadni
méltóztassék. (Helyeslés.)

Elnök : Ha a kiküldött bizottság javaslatát méltóztat-
nak elfogadni, kimondom, hogy a felmentés megadatik. (He-
lyeslés.)

Ezzel kapcsolatban van szerencsénk jelenteni, hogy az egyesület
1886. évi számadásainak megvizsgálására az igazgatóválasztmány
részéről kiküldve volt bizottságnak azon javaslatai, hogy :

1. az egyesületi tagok és lapelfizetők tartozásai közül, és pedig :

a) az alapító tagoknál:		
tőke fejében	2.460	frt — kr,
kamatok fejében	801	" — "
lapdíj "	12	" — "
		3.273
b) a rendes tagoknál:		
tagsági díj fejében	165	" 50 "
c) a lapelőfizetőknél:		
lapdíj fejében	328	" — "
összesen	3.766	frt 50 kr,

mint behajthatlan összeg leirassék;

2. hogy tekintettel az egyesület mai nagy pénztári forgalmára és a számadási és könyvviteli teendőinek nagy terjedelmére, az egyesület részére pénztárnoki állomás is szerveztessék, mely évi 600 frt fizetéssel 1888. év kezdetétől volna rendszeresítendő, részünkről is pártoljuk s a t. közgyűlést kérjük, hogy azokat elfogadni méltóztassék. (Elfogadjuk!)

Elnök: A bizottság által most előadott első javaslatra nézve meg kell jegyezmem, hogy az igazgatóválasztmány pontról-pontra megvizsgálta a kérdéses követeléseket s meggyőződött, hogy azok behajthatlanokká váltak. Azt hiszem tehát, nincs érdekünkben, hogy vagyonunkat nagyobbnak tüntessük fel, mint a mennyi az valóban, pedig a behajthatlan követelések, ha le nem íratnak, a jövőre is mindig vagyonként szerepelnek. Az sincs érdekünkben, hogy e követelések miatt az egyesület költekezzen. (Helyeslés.) Ugy hiszem tehát, a t. közgyűlés hozzájárul a javaslathoz, hogy ezen követelések leirassanak s törlésük elrendeltessék. (Helyeslés.)

A mi a másik javaslatot illeti, valóban elérkezett az ideje annak, hogy pénztárunk évről-évre növekedő forgalma mellett egy pénztárnoki állás rendszeresítéséről is gondoskodjunk. (Helyeslés.) Az igazgatóválasztmány azt javasolja, hogy méltóztassék most, 20 év múlva ezen, az alapszabályokban kilátásba vett állást rendszeresíteni és azt 600 forinttal dotálni. (Helyeslés) Ezt tehát elfogadottnak jelentem ki. (Helyeslés.)

Végül van szerencsénk jelenteni, hogy az 1888. évre tervezett költségvetést, melyben az összes bevételek 25.168 frtra, a kiadások pedig 25.100 „ lettek előirányozva, tételenként megvizsgáltuk, s azt részünkről a t. közgyűlésnek szintén elfogadásra ajánljuk.

Kelt Körömczbányán, 1887. szeptember hó 18-án.

Belházy Emil,
bizotts. elnök.

Podhrádszky András,
bizotts. tag.

Földi János,
bizotts. tag.

Elnök: Eddig ugyan a költségvetést tételről-tételre felszoktuk olvastatni, minthogy azonban az most kinyomatva, minden tagnak a kezében van, a felolvasást talán mellőzhetjük. (Helyeslés.) S miután különben nincs észrevétele a közgyűlésnek a tervezetre, kimondhatom határozatilag, hogy az előterjesztett költségvetés elfogadtatott. (Helyeslés.)

Ezzel a mai ülés teendői t. közgyűlés ki vannak meritve. A tanácskozást az egyes kérdések fölött holnap a helyszínén fogjuk folytatni.

Második nap.

1887. évi szeptember 19-én.

(A Hrenesi vasuti őrház alatt levő tölgyesben a jegegyefenyővel eszközölt alátelepítés és az erdő aljában levő csemete kert részletes megsejnélelése után.)

Elnök: Tegnap abban allapodtunk meg, hogy tanácskozásainkat a tegnap megkezdett szakkérdések felett itt fogjuk folytatni.

Felkérem tehát azon urakat, kik Tomcsányi erdőmester urnak az alátelepítésről tartott tegnapi előadására s ezzel kapcsolatban az alátelepítés gyakorlati kivitelének itt látott módjára és eredményére megjegyzéseket tenni kívánnak, vagy az erdőmester urtól felvilágosításokat kérni szándékoznak, méltóztassanak nézeteiket előadni.

Fekete Lajos: Az alátelepítést magam is igen czélszerűnek tartom, különösen ott, a hol fanem megváltóztatásról,

talajjavításról vagy eddig nem tenyésztett fánemek közbeeligyítéséről van szó.

De a már meglevő fánemet, például a tölgyet is alátelepíthetjük, ha azt látjuk, hogy természetes uton, önmagától nem keletkezett elég kelvény. Ép ugy napirenden van a jegenye- vagy luczfenyő alátelepítése bükkösökben és gyertyánosokban. Bátran mondhatom tehát, hogy az alátelepítés a kor mostani viszonyainak mindenesetre megfelel s hozzá tehetem, hogy az a módozat, melyet Tomcsányi erdőmester ur leirt, és itt gyakorlatilag keresztülvitt szintén tökéletesen megfelel minden követelménynek.

Én a magam részéről csupán egyre kívánom figyelmeztetni a t. tagtársakat. Arra t. i. hogy az alátelepítést bizonyos helyeken még jobb ültetés által eszközölni. Igaz, hogy ez valamivel nagyobb költségbe kerül, de némely helyeken jobban is célhoz vezet és minden esetre gyorsabban is, mert a kiültetett csemeték — mint itt, hol a bevetett fészkekbe egy-egy csemete helyeztetett, is láthatjuk — hamarább felkapnak mint a vetésből keletkezettek. És aztán a keletkező fiatalos nem lesz oly sűrű, mint a vetésből keletkező, melyet — ha a mag olyan jól kel ki mint itt történt, később okvetetlenül ritkítani kell. A jegenyefenyőnél ugyan, mint az erdőmester ur is méltóztatott mondani, a csemetenevelés némi nehézségekkel jár, ámbár ezen nehézségekkel — mint láttuk — csemetekertekben is megtudunk küzdeni. De ha ez nem volna is így, figyelmeztetem a t. szaktársakat, hogy a csemete nevelésnek van más, nézetem szerint sikeresebb módja is t. i. az erdőben való nevelés, a mi akként történik, hogy egy fennálló erdőben, különösen lombfa erdőben — mert ezek a legalkalmasabbak erre a célra — kikeresünk valamely lapályosabb helyet, de ha lehetséges, nem valami völgy fenekén, mert az ilyen helyek a fagyoknak nagyon ki vannak téve, hanem valami plateau-n

s itt megritkitjuk az erdőt 4—5 tizedrésznyi beárnyékolásra, még pedig ortás által úgy, hogy a gyökereket köröskörül elvágatva, a fát kidöntjük s a vastagabb gyökereket kiszedve, a földet 10—15 centiméterre, a mint a kapa engedi megműveljük, ágyakra osztjuk be s ide vetjük a magot. Ily módon a csemetenevelés szinte sikerre vezet. Nekem van egy ily területem, összevissza ezer □-méter kiterjedésben, mely az ortással együtt 90 frtba került, a mi nem sok, s nyertem benne pár százezer csemetét.

Lehet különben jegenyefenyő csemetét az erdőből is szerezni s átiskolázás után felhasználni.

Ha azonban jegenyefenyő alátelepítésénél a vetést választjuk, tanácsom az, hogy az mindenesetre őszzsel történjék, mert a tavaszi vetés után a legjobb esetben is csak $\frac{1}{3}$ -a kel ki annak, a mit az őszi vetés után remélhetünk. Én is megkísér tettem az alávetést ezelőtt 12 esztendővel luczfenyővel. Az idős állab most le is van tarolva felőle, de mert a vetés sűrű volt, nem nőttek úgy a csemeték, mint nőttek volna meggyő ződésem szerint, ha ültetve lettek volna. Más helyütt ülte tessel telepitettem alá lucz- és jegenyefenyőt s az eredmény itt, úgy látom, jobb.

Elnök: A látottak és halottak után nekem is volna itt egy kérdésem, melyre felvilágosítást kérnék. Az erdőmester ur tegnapi előadásában azt említette, hogy a jegenyefenyő kevert állabokban a legszebben nő. Ha ez így van, kérdem, nem lett volna-e czélszerű ezen alátelepítés alkalmával is keverni azt más fanemekkel például más fenyőfajokkal?

Tomcsányi Gyula: Elnök ő exellencia kérdésére bátor vagyok tisztelettel megjegyezni, hogy itt az alátelepítés nem a jegenyefenyő, hanem a tölgy érdekében történt.

A tölgy ugyanis megkivánja, hogy silányabb talajon más fanemmel elegyítettessék, m. p. olyannal mely sűrű állásban is

jól nő és a talajt jól beárnyékolja és javítja: ilyen célokra pedig a jegenyefenyő teljesen megfelel.

Podhradzky András: Nekem Fekete Lajos tanár ur előadására van megjegyzésem, ki a jegenyefenyőt csemeték kiültetése által ajánlja megtelepíteni.

A jegenyefenyő magra van utalva, mint itt gyakoroltatik, hol sikerét látjuk a bemutatottakban. De általában is figyelmeztetem a t. szaktársakat, hogy a fenyőknek van egy baja az átültetésnél, a gyökérsérülés. Tudjuk, hogy a jegenyefenyőnek szivgyökere, a hol megsérül, a hol a heg képződik, ott korhadás képződik rajta s ez növekedik az életkorral. Ezt a bajt el lehet kerülni, ha maggal és nem csemetékkal erdősítünk.

De más tekintetben is van még egy elvi kifogásom. Én nem látom be, hogy itt csemetekertek alakításával eredményeket lehetne elérni; nem látom be itt a csemetekertek fentartásának szükségét, akkor, a midőn maggal jobb eredményt lehet elérni.

Elnök: Mindenesetre attól függ a megítélés helyessége, hogy mi itt az eljárás célja?

Tomcsányi Gyula: Abból a csemetekertből, melyet a t. közgyűlésnek bemutatni szerencsém volt, nem csak a magunk szükségletét fedezzük, hanem szolgáltatunk belőle a községeknek és privát birtokosoknak is nagy mennyiségű csemetét. Mint méltóztatnak tudni, a nagyméltóságu földművelési ministerium azzal is elősegíti az erdősítés gyors előhaladását, hogy a magánbirtokosoknak ingyen termeltet és oszt ki csemetéket az állami birtokokról.

Az idén is megjelent már a felhívás, a melynek alapján az érdekeltek folyamodhatnak csemete-adományozásért. Ezen célra szolgál főleg ez a csemetekert is, melyet imént láttunk.

Podhradzky András: De én ilyen talajon, a minőt itt látunk, nem tudom kitalálni az itt látott eljárásnak a célját.

A tölgy nagybecsű fanem. Mindaddig, míg tölgyet tenyészt-hetünk, azt kell tenyésztenünk. Ez a talaj hogy megfelel a tölgynek, bizonyítja a dús magtermés, mert ha a klíma és talaj nem felelne meg, nem termett volna mag sem. Én 120 évesnek néztem, ezt az állapot s most azt hallom, hogy nem sokkal több, 130 éves. A hol ritkított állásban ily növése van a tölgynek, ott a talaj az 5—6. termő osztálynak felel meg, a hol pedig ilyen a talaj, ott a tölgy helyén van, ott kár fenyőkkel experimentálni.

Tomcsányi Gyula: Én a talaj minőségére nézve tapasztalatok alapján más nézetem vagyok, mivel itt a korábbi legeltetés miatt kevés a termőréteg. De ha meg is felel a talaj a tölgynek, nem fog ez utóbbinak ártalmára válni, ha bizonyos mértékig jegenyefenyővel elegyítettik.

Fekete Lajos: Én csupán egy kérdéssel felelek Podhradszky ur azon megjegyzéseire, melyeket előbbi szavaimra tett. Megtámadva azt a javaslatomat, hogy bizonyos körülmények között jobb az alátelepítésnél ültetni, mint vetni, azt mondja az igazgató ur, hogy a fenyőket nem kell ültetni mert valami bajt kapnak a kiültetésnél. Erre én egyszerűen azt kérdelem, miért ültetjük hát az erdei fenyőt, és miért ülteti az igazgató ur a luczfenyőt? Ily élesen állást foglalni egyik vagy másik erdősítési mód mellett, nem helyes, mert mind az ültetésnek, mind a vetésnek helye van a maga helyén.

Illés Nándor: Én egész általánosságban akarok hozzá szólni a kérdéshez, kijelentve, hogy az alátelepítést főleg bükkös és tölgyes erdőségekben magam is nagy fontosságúnak tartom. A bükkösökben azért, mert a mostani irányzat az, hogy a mennyire csak lehetséges, a bükkösöket hasznosabb fanemekkel cseréljük fel s erre az alátelepítés nagyon jó eszköz.

Hogy mely fanemmel történjék az átváltoztatás, azt a helyi viszonyok határozzák meg, általánosságban azonban elis-

merem, hogy igen czélszerű lesz legtöbb esetben a jegenyefenyő. A másik eset a tölgynél fordul elő. Oly szerencsés eset, a mint a minőt itt látunk, nem mindennap fordul elő, hogy a felujulás önmagától ily szépen megtörténjék. Sokszor hosszú évek telnek el, míg magtermő esztendő áll be s ezért nem sikerül a felujulás. Ily esetben az alátelepítést rendkívül fontosnak tartom a tölgyeknél is.

Az itten látott konkrét esetre azonban van egy pár megjegyzésem: Én azt hiszem, hogy oly esetekben, midőn a tölgyesek önmaguktól felujulnak, ezt jó jelnek lehet venni a termőhelyre nézve. Ez azt mutatja, hogy a talaj még a tölgy nevelésére elég erővel bír. Az itt előttünk álló eset is ilyen, hol igen szép magzadékat látunk. Én úgy hiszem, hogy itt a tölgy még boldogulni fog. Ha pedig el fog jönni az idő, midőn már bizton meg lehet ítélni, hogy nem boldogul, akkor védő növényzettel javíthatjuk a talajt.

A másik észrevételem, a minek különben az erdőmester ur is kifejezés adott munkájában, hogy ebben az esetben több csemete lett ide behozva, mint a mennyire szükség volna. A vetés, mely rendkívül szépen sikerült, maga is tulságosan sűrű. Megtörténhetnék tehát, hogy itt segítségére volna az alátelepítés a jövő tölgyesnek, ha nem fogná azt helyéből ki szorítani. Igaz, hogy ha tulságosnak sűrűnek fog mutatkozni, a megtelepített fiatalos ki lehet a feleslegest szedni; de az a kérdés, hogy képesek volnának-e a kellő időben az megtenni. Azt gondolnám tehát, hogy midőn talajjavítás céljából hozunk be tölgyesbe egy másik fánemet, mérsékelten kell azt tennünk. A jelen concret esetben egy negyedrésze, legfőlebb egyharmadrésze elég lett volna az alkalmazott mennyiségnek.

Elnök: Ha nem kíván senki a kérdéshez hozzászólni, én az itt folytatott eszmecsereből a következő eredményt vélem kivonhatni. (Halljuk!)

Általános a nézet arra nézve, hogy ezen erdőség speciális érdekei szempontjából alig volna szükséges, költséges csemeteket fentartani. De szükséges ez azon állami célból, melyet a magyar kincstári erdészetnek szem előtt kell tartania, hogy az erdősítésekhez minden vidéknek megfelelő csemetékkel szolgálhasson. (Élénk helyeslés.)

Nekünk azonban nem szabad felednünk, hogy mi nemcsak a kincstári erdők kezelésének érdekeit tartjuk szem előtt, hanem az erdészetet általánossá akarván tenni, azoknak is kezére akarunk járni, a kik kevesebb anyagi erővel rendelkeznek. Nekünk tehát kötelességünk rámutatni azon módokra, melyek útján a szegényebb birtokos elérheti azt a célt, hogy erdejét felujtsa és fentartsa. Ezért nagy fontosságot tulajdonítok annak a kérdésnek, mely az eszmecsere alatt felvetett, hogy t. i. mennyiben lehet elkerülni a csemeteültetésnek szükségét; mert tudjuk, hogy a csemeteültetés tiz annyiba kerül, mint az egyszerű vetés. Igyekeznünk kell tehát mindenütt tapasztalatokból megtudni, hogy mely határig lehetünk képesek tiszta vetés által is célt elérni. Természetesen ez nem akar bírálat lenni arra nézve, hogy itt miért tesznek kísérletet ültetéssel. A kincstár van épen azon helyzetben, hogy hasznos kísérletekre is áldozzon. Nekünk azután a hivatásunk, a nyert tapasztalatokból levonni a tanulságot, hogy mi az, a mi az olcsó erdőkezelés szempontjából kisebb erdőgazdaságokban keresztülvihető. (Helyeslés.)

Azt hiszem, körülbelül ez az egyik a mi a lefolyt eszmecsereből kívánható, a másik pedig az, hogy az alátelepítés, történnék az vetés vagy ültetés útján és a fanemek megváltoztatása avagy csak a talaj javítása céljából úgy a tölgyesekben mint bükkösökben, igen célravezető módnak bizonyult. (Élénk helyeslés és tetszés.)

Ezzel azonban nem szeretném az érdekes eszmecsere

fonalát elvágni, a kinek tehát van még észrevétele, méltóztassék azt előadni.

Sztanik Samu: Podhradszky erdő igazgató ur azt mondotta többek közt, hogy oly esetekben, a midőn a tölgy oly szép növekvést mutat mint itt, tiszta tölgyeseket kell nevelni. Ezt én is helyesnek tartom; de csak ott a hol a termőhely oly kitünő, hogy semmiféle javításra nem szorul, de ha a termőhelyet javítani akarjuk, a termőképességet fokoznunk kell, akkor az az eszköz melyet itt alkalmaztak épen nem felesleges, ellenkezőleg én a talaj javítását alátelepítéssel nem csak ezen a helyen, de kivált a rosszabb tölgytermőhelyeken okvetlen szükségesnek és nélkülözhetlennek tartom.

Hajós Gyula: Én szintén a korszerű erdőszet legnemesebb törekvésének tartom az erdőtalajjavítást, melyet biztosan egyedül csak alátelepítéssel érhetünk el és azért ezt a kísérletet, melyet magam előtt látok, szivemből üdvözlöm. Ha van valami kételyem az csak az lehet, vajjon a fanem megváltoztatásának indoka alapos-e vagy nem? Erre nézve akkor nyernék megnyugtatót, ha az intéző szaktársaink közül kegyes volna valaki felvilágosítást adni, arra nézve, hogy a kelendő-ségi és értékesítési viszonyok miként alakulnak itt, tekintve a tölgyet és tekintve a fenyőt. Csak így lesz megítélhető, vajjon az átváltoztatás helyes és indokolt-e, nemcsak a talajjavítás tekintetéből, hanem azon célból is, hogy a tölgy helyett fenyő termesztessék. Mérvadó mindenestre a pénzügyi tekintet lehet, az t. i., vajjon emberi számítás szerint a jövő fenyőállab által nagyobb tiszta jövedelem fog-e elérteni, mint várható a tölgyállab által.

Hoffman Sándor: Azt hiszem, t. tagtársunk tévedésben van. Tomcsányi erdőmester ur sem tegnap, sem ma nem mondta, hogy itt az állabnak átalakítása volna czélozva. Sőt tegnap hangsúlyozta, hogy e speciális esetben a talaj javítása

mellett elegyes állab nevelése a cél. És ebből a szempontból tekintve az itteni kísérletet semmi tekintetben sem eshetik az kifogás alá. A kik a selmeczi akadémián megfordultunk mindnyáján jól tudják, hogy Selmecz tájékán ott voltak a legszebb tölgyesek, a hol a jegenyefenyő elegyesen fordult elő vele. Ezek a tölgyesek adták mindenütt a legértékesebb műfát.

Azért nem osztom Podbradszky erdőigazgató ur nézetét sem, hogy hol a termőhely a tölgynek megfelel, a hol tölgy bizton nevelhető, elkell állanunk az elegyes állabok nevelésétől. Számos példa van rá, hogy az elegyes állab sokkal szebb tölgypéldányokat ad, mint a tiszta. T. szaktársaim mindenestre megnyugvást találhatnak ebben annyival inkább, mert nem hiszem, hogy a fenyőt oly mértékben tartanak itt fenn, hogy az a tölgyet elnyomhassa. (Helyeslés.)

Akantisz Rezső: Hogy az elegyes állabok mennyire előnyösek, arról a t. tagtársak Turóczmegyében is meggyőződhetnek.

Barlay Sándor: Én is hivatkozhatnám esetekre, hol a tölgy luczfenyővel is itt-ott bükkal elegyítve igen tanulságos példát nyújt az elegyes tenyésztés előnyeire nézve. De nemcsak tölgyeseknél, bükkösöknél is nagyon előnyös, ha azokat alátelítés által más fanemekkel elegyítjük. Erről Fekete erdőtanácsos ur is szíves volt meggyőződni nálam, hol a bükkösök, lucz- és erdei fenyővel telepítették alá.

A bükkfát is értékesebbé tesszük ez által, mert szebben nő, úgy hogy a székgyárák szívesen veszik.

Podbradszky: A mint látom, félreértés forog fenn közöttünk. A tisztelt felszólalók ugyanis azt következtetik szavaimból, hogy én elleusége vagyok az elegyes állaboknak.

Ez mindenestre félreértés, mert magam is esetekkel igazolhatom, hogy a tölgy jegenyefenyővel, luczczal, szépen tenyészik, különösen peddig a bükkal. Én csupán azt mondtam,

hogy itt a talaj nem sovány, szükség tehát nem volt az alátelepítésre s ily helyeken a tölgyest elegyes álabbá átváltoztatni nem kell.

Elnök: A félreértéseket mindenesetre jó tisztázni. A hallottak után ugyanis nem lehet feltételezni, hogy itt a tölgy helyettesítése szándékoltatik jegenyefenyő által. Itt a jegenyefenyővel tett összes kísérlet arra való, hogy a tölgy kevert állabban értékesebb egyedekké neveltessék.

Ezzel azt hiszem, a kérdés ki van merítve. Átadom tehát a szót Fekete Lajos tanár urnak, ki ezen alkalomból egy új vetőgépet fog bemutatni.

Fekete Lajos: ismerteti vetőgépét, melynek gyakorlati alkalmazását megelőzőleg már bemutatta.

Elnök: Azt hiszem, köszönetünket fejezhetjük ki a tanár urnak szíves fáradozásáért; rövid leírását is közölni szíveskedjék egyesületünkkel. (Helyeslés.)

Most pedig miután az idő előrehaladt, s utunkat folytatni kell, azt hiszem befejezhetjük az ülést. Tanácskozásainkat folytatni fogjuk a Józsefgyőzfürésznél.

(Folytatása következik.)

L a p s z e m l e.

(*F. A.*) **Kosárfonó füzek telepítése Szászországban.** Ezen kérdéshez Zschimmer főerdész a „Tharander Forstliches Jahrbuch“ folyó évi 2-ik füzetében megjelent cikke után érdekesnek tartjuk közölni, hogy a végrehajtott két telepítés kísérlet közül az egyik 1883. év tavaszán mintegy 300 *m* tengersiz feletti magasságban fekvő 0.15 *ha*-nyi kiterjedésű lankás, televényben szegény és kevés agyaggal kevert homokterületen eszközöltetett olyformán, hogy a talaj a Sack-féle rajol-ekével megmunkáltatván, abba 50 *cm* sor, és 15 *cm* csemetetávolság mellett helyeztetett el a 20.000 drb 30 *cm* hosszú dugvány oly mélyen, hogy csakis csúcsa látszott ki a földből.

A telepítési költség a talaj megművelése, a dugványok vételára s egyéb kiadással együtt ezen kísérletnél összesen 109 márkára rugott.